

Nieuwsbrief

Strafrecht

Nieuwsbrief meldplicht ongebruikelijke transacties

Al sinds de totstandkoming van de Wet MOT (Wet Meldplicht Ongebruikelijke Transacties) in 2003 bestaat er twijfel over de reikwijdte van de meldplicht voor juridische, fiscale en financiële dienstverleners.

Een ongebruikelijke transactie in de zin van de wet is een geldtransactie waarbij het vermoeden bestaat dat er sprake zou kunnen zijn van het witwassen van geld (dus gelden die afkomstig zijn van een misdrijf) of van het financieren van terrorisme. Contante betaling vanaf 15.000 euro of meer of de contante omzetting vanaf dit genoemd geldbedrag valt al snel onder de meldplicht. Om hierover definitieve zekerheid te verkrijgen zijn er aanwijzingen opgesteld, de zogenaamde indicatoren, die uitsluitel geven over de meldplicht in vele, op de indicatorenlijst genoemde, situaties.

De meldplicht geldt voor degene die beroepshalve werkzaam zijn in de financiële dienstverlening, maar ook voor een aantal vrije beroepen, zoals de advocatuur, notariaat, makelaardij of belastingadviseurs, omdat deze dienstverleners regelmatig betrokken zijn bij grote geldtransacties.

De omvang van de verdachte geldtransacties is aanzienlijk: in 2009 is daarmee een bedrag gemoeid geweest van bijna 1 miljard euro. Door advocaten werden over 2009 22 ongebruikelijke transacties gemeld.

Het College van Beroep voor het Bedrijfsleven (CBB) heeft bij uitspraak van 23 november 2009 het boven geschetste criterium ten aanzien van de meldplicht nog net iets scherper gesteld en daarmee de reikwijdte van de meldplicht ingeperkt: de kennisname van de ongebruikelijke transactie binnen de dienstverlening moet voortkomen uit een actieve betrokkenheid vanuit de dienstverlening met die verdachte transactie. Kortom, de meldplicht ontstaat pas indien de transactie direct verband houdt met de verleende dienst zelf, en niet dat deze zijdelings, los van de eigen verleende dienst, wordt opgemerkt.

Het is van belang om te benadrukken dat het CBB deze uitspraak heeft gedaan in het kader van de oude Wet MOT. De uitleg zoals die door het CBB is gegeven over de meldplicht geldt dus enkel voor toepassing van deze wet. De opvolger van de Wet MOT is sinds 1 augustus 2008 de Wet ter voorkoming van Witwassen en het Financieren van Terrorisme (WWFT). In deze nieuwe wet is gekozen voor eenzelfde opvatting van de meldplicht als gegeven in de uitspraak van het CBB over de oude Wet MOT. Duidelijkheid lijkt daarmee bereikt te zijn. Maar momenteel is een wetswijziging van de WWFT in behandeling die het criterium weer verruimd. Deze wetswijziging is het gevolg van de derde Europese witwasrichtlijn, die weer strengere eisen stelt aan de meldplicht. Het criterium van de mate van betrokkenheid bij de verleende dienst wordt verruimd, in die zin dat ook de zijdelingse kennisname van verdachte transacties gemeld dienen te worden, dus ook die transacties die niet direct verband houden met de verleende dienst. De actieve betrokkenheid bij de verdachte transactie binnen de dienstverlening wordt dus aangevuld met een passieve betrokkenheid van de dienstverlener bij die verdachte transacties, die, zijn deze hem eenmaal ter kennis gekomen, dus ook zonder direct verband te houden met de eigen verleende dienst, gemeld dienen te worden.

Het is op dit moment nog niet bekend wanneer de wetswijziging van de WWFT en de vernieuwde meldplicht een feit wordt.

KBG Advocaten